

POROČILO O PRESKUSU ŠT.: U2012-007

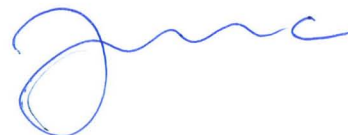
Naročnik: Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Celje, Aleksander
Ratajc, Ljubljanska 13, 3000 Celje
Opis vzorca: črni bor (*Pinus nigra* Arnold), dve veji z iglicami
Datum prejema vzorca: 20. 7. 2012
Čas izvajanja preskusa: 13. 8. 2012 od 11:00 do 13:00
Datum izdaje poročila: 23. 8. 2012
Namen testiranja: določitev povzročitelja sušenja črnega bora

Metoda	Rezultat	Opomba
LVG SOP/Glive	<i>Diplodia pinea</i> (Desm.) J. Kickx f. <i>Cenangium ferruginosum</i> Fr. <i>Tomicus</i> spp.	

Analizni izvid opravil:
dr. Nikica Ogris

Tehnično odgovornost prevzema:
prof. dr. Dušan Jurc

DODATEK K ANALIZNEMU IZVIDU ŠT.: U2012-007

1) PODATKI O LOKACIJI IN ČASU POJAVA

Sušenje črnega bora (*Pinus nigra* Arnold) ste opazili v GGO Celje, GGE Podčetrtek, v gozdnem odseku 42361D (koordinati odvzema vzorca: X = 544.433 m, Y = 101.869 m), ki se nahaja v varovalnem gozdu. Poškodbe so se pojavljale na 0,7 ha. Njihova intenziteta je bila zelo močna, tj. poškodovana so bila vsa drevesa. Sušenje črnega bora ste opazili najprej v aprilu 2012. Ponoven pregled poškodovanega sestoja v avgustu 2012 je pokazal, da se je poškodovanost krošenj bistveno zmanjšala, tj. stanje se je izboljšalo.

2) REZULTATI, MERITVE

Ena veja je bila suha, drugi veji so se sušili poganjki. Na vejah so bile odmrle iglice še pritrjene. Na obeh vejah smo opazili črne piknidije na odmrlih iglicah in na odmrli skorji poganjkov (slika 1). V piknidijih so nastajali sprva brezbarvni, enocelični konidiji. Starejši konidiji so bili rjavi, deloma dvocelični in imeli so bradavičasto površino. Merili so $32,5\text{--}43,1 \times 12,3\text{--}18,0 \mu\text{m}$ ($n = 20$). Opisane morfološke značilnosti ustrezajo glivi *Diplodia pinea* (Desm.) J. Kickx f. (sin. *Sphaeropsis sapinea* (Fr.) Dyko & B. Sutton), ki povzroča sušico najmlajših borovih poganjkov.

Na odmrli veji so se iz skorje izraščali črni apoteciji z rdečkasto rjavimi dlačicami in rumenorjavim diskom. V himeniju apotecijev so bili aski z osmimi askosporami (slika 3). Askospore so bile brezbarve, elipsaste in enocelične (slika 4). Njihove dimenzije so merile $12,3\text{--}16,5 \times 5,2\text{--}7,1 \mu\text{m}$ ($n = 17$). Opisane morfološke značilnosti ustrezajo glivi *Cenangium ferruginosum* Fr., ki povzroča sušico borovih vej.

Na obeh vejah smo na enoletnih poganjkih smo zabeležili okrogle odprtine in votel stržen (slika 5). Poškodbo je najverjetneje povzročil borov strženar (*Tomicus* spp.).

3) KOMENTAR IN PREDLOGI ZA UKREPANJE

Vsi določeni škodljivi organizmi *Diplodia pinea*, *Cenangium ferruginosum* in *Tomicus* spp. so fakultativni paraziti in se sekundarno pojavljajo na rastlinah, katere je prizadel močan stres, npr. suša, neugodno rastišče. Pričajo tudi o tem, da rastejo na ekstremnih rastiščih (varovalni gozd).

Ker poškodovana drevesa črnega bora rastejo v varovalnem gozdu, ne ukrepamo.

4) DOKUMENTACIJA S FOTOGRAFIJAMI

Slika 1: Piknidij glive *Diplodia pinea*

Slika 2: Zreli konidiji glive *Diplodia pinea*

Slika 3: Ask z askosporami glive *C. ferruginosum*

Slika 4: Askospore glive *Cenangium ferruginosum*

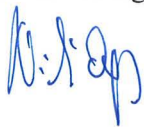
Slika 5: Izžrt stržen enoletnega poganjka črnega bora. Poškodbo je povzročil borov strženar (*Tomicus* spp.).

5) VIRI

Butin H. 1995. Tree diseases and disorders. Causes, biology and control in forest and amenity trees. Oxford University Press: 252 str.

Maček J. 2008. Gozdna fitopatologija. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zveza gozdarskih društev Slovenije - Gozdarska založba: 448 str.

Dodatek k analiznemu izvidu sestavil:
dr. Nikica Ogris

Tehnično odgovornost prevzema:
prof. dr. Dušan Jurc

V vednost:

- Marija Kolšek, ZGS, CE,
- Gozdarska knjižnica,
- arhiv tu.